

Ον/μο:.....
Υλη:Εννοια Συνάρτησης**ΘΕΜΑ Α**

A1. Τι ονομάζουμε πραγματική συνάρτηση πραγματικής μεταβλητής, τι πεδίο ορισμού της, τι σύνολο τιμών της και τι γραφική παράσταση. (μον.8)

A2. Να σχεδιάσετε στο ίδιο σύστημα συντεταγμένων τις:

$$f_1(x) = \ln x, \quad f_2(x) = x - 1, \quad f_3(x) = x, \quad f_4(x) = x + 1, \quad f_5(x) = e^x \quad (\text{μον.5})$$

A3. Να σχεδιάσετε τις $f_1(x) = \ln|x|$ και $f_2(x) = \frac{1}{2} \ln x^2$ (μον.6)

A4. Να βρείτε το πεδίο ορισμού της συνάρτησης

$$f(x) = \ln(\sqrt{x^2 + 1} + x). \quad (\text{μον.6})$$

ΘΕΜΑ Β

B1. Να βρείτε τον $\lambda \in \mathbb{R}$ ώστε η συνάρτηση $f(x) = \left(\frac{3-\lambda}{\lambda-1}\right)^x$ να

έχει πεδίο ορισμού το \mathbb{R} . Για ποια τιμή του λ η f είναι εκθετική; (μον.5)

B2. Δίνεται η $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ με τύπο $f(x) = \sqrt{4\alpha x^2 - 2\alpha^2 x - 2}$. Αν το

$1 \in A$, να βρείτε τον α και το πεδίο ορισμού της f . (μον.7)

B3. Αν για τη συνάρτηση f ισχύει $f(x) + x - 2 = \sqrt{x^2 - 4x + 3}$ να

βρείτε για ποιες τιμές του x η γραφική της παράσταση είναι πάνω από τον $x'x$. (μον.8)

B4. Να βρείτε τα σημεία τομής της C_f της $f(x) = x^4 + x^3 - 4x^2 + x + 1$

με τους άξονες. Πότε η C_f βρίσκεται πάνω από τον $x'x$; (μον.5)

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Να βρεθούν οι ακέραιες τιμές του λ ώστε η διμελής σχέση

$$f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x \leq \lambda^2 - 3\lambda + 2 \\ x^2 + 3, & x \geq 2 - \lambda \end{cases} \text{ να είναι συνάρτηση.} \quad (\text{μον.7})$$

Γ2. Για $\lambda=1$ να σχεδιάσετε την C_f και να βρείτε το σύνολο τιμών. (μον.5)

Γ3. Δίνονται οι γραμμές με εξισώσεις $C_1 : x^2 + y^2 = 16$ και $C_2 : y^2 = 4(x + 3)$. Να εξετάσετε αν είναι συναρτήσεις ως προς x και ως προς y . (μον.8)

Γ4. Στην περίπτωση που κάποια είναι να την σχεδιάσετε. (μον.5)

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} x^2 - 1, & x \leq 1 \\ x - 2, & x > 1 \end{cases}$.

Να βρεθούν οι τιμές $f(5)$, $f(-3)$, $f(1)$, $f(\text{συνα})$, και $f(2\alpha - 3)$ (μον.10)

Δ2. α) Δίνεται ισόπλευρο τρίγωνο $AB\Gamma$ πλευράς α , M σημείο της $B\Gamma$ και MN , MP οι κάθετες στις AB και $A\Gamma$ αντίστοιχα. Αν $MB=x$ να, εκφράσετε το εμβαδό του τετραπλεύρου $ANMP$ συναρτήσει του x . (μον.8)

β) Αν το εμβαδό είναι $E(x) = -\frac{\sqrt{3}}{4}x^2 + \frac{\sqrt{3}}{4}\alpha x + \frac{\sqrt{3}}{8}\alpha^2$ για ποιά τιμή του x το εμβαδό αυτό γίνεται μέγιστο; (μον.3)

γ) Για ποια τιμή του α το μέγιστο αυτό εμβαδό είναι ίσο με $\sqrt{3}$; (μον.4)

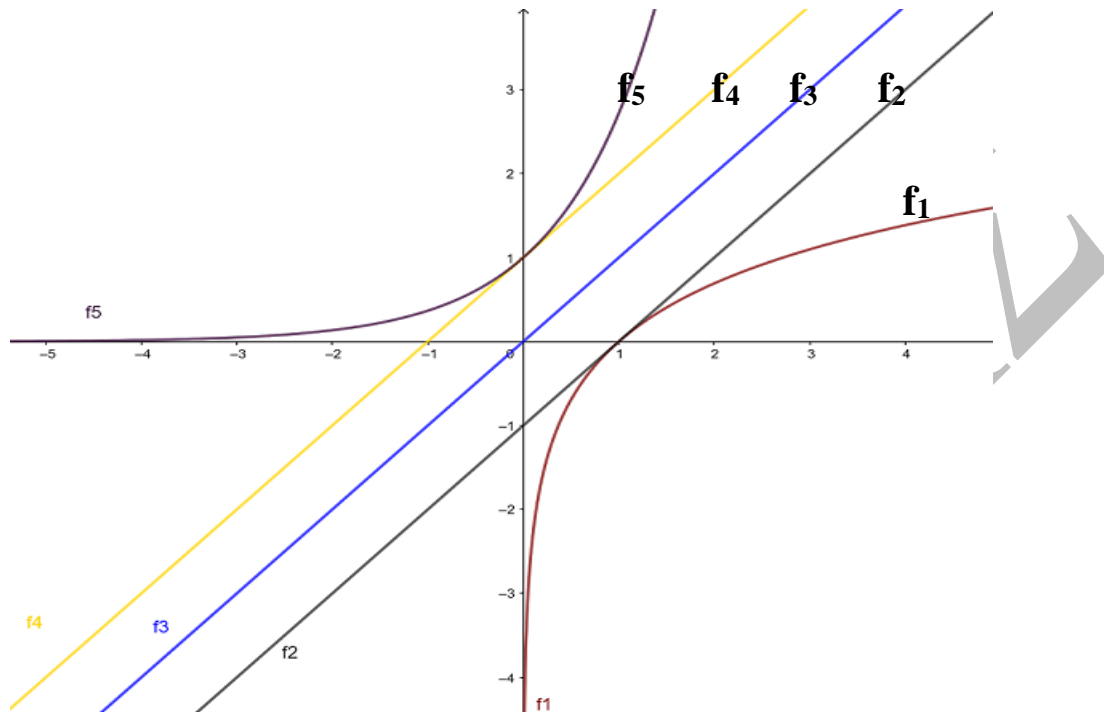
ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

Απαντήσεις (Ενδεικτικές)

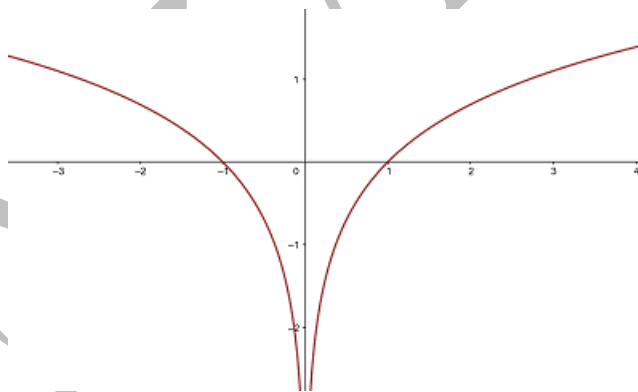
ΘΕΜΑ Α

A1. Θεωρία, σχολικό βιβλίο

A2.

A3.

A4. Πρέπει $x^2 + 1 \geq 0$ (1) που ισχύει για κάθε $x \in \mathbb{R}$ και

$$\sqrt{x^2 + 1} + x > 0 \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 1} > -x \quad (2).$$

Για την (2) έχω:

$$x^2 + 1 > x^2 \Leftrightarrow \sqrt{x^2 + 1} > \sqrt{x^2} = |x| \geq -x \text{ άρα } \sqrt{x^2 + 1} > -x \Leftrightarrow$$

$$\sqrt{x^2 + 1} + x > 0, \forall x \in \mathbb{R}. \text{ Είναι λοιπόν } A_f = \mathbb{R}.$$

ΘΕΜΑ Β

B1. Η f είναι της μορφής a^x και για να έχει πεδίο ορισμού το \mathbb{R} πρέπει

να είναι $\left(\frac{3-\lambda}{\lambda-1}\right) > 0$ και $\lambda - 1 \neq 0 \Leftrightarrow (3-\lambda)(\lambda-1) > 0 \stackrel{\text{ετερ.}}{\Leftrightarrow} 1 < \lambda < 3$

Η f θα είναι εκθετική αν επιπλέον είναι $\frac{3-\lambda}{\lambda-1} \neq 0 \Leftrightarrow$
 $\Leftrightarrow 3-\lambda \neq \lambda-1 \Leftrightarrow \lambda \neq 2$ άρα $\lambda \in (1,2) \cup (2,3)$.

B2. Αφού το $1 \in A$, έχει νόημα το $f(1) = \sqrt{4\alpha - 2\alpha^2 - 2}$ οπότε είναι

$4\alpha - 2\alpha^2 + 2 \geq 0 \Leftrightarrow \alpha^2 - 2\alpha + 1 \leq 0 \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 \leq 0 \Leftrightarrow (\alpha - 1)^2 = 0$
 $\Leftrightarrow \alpha = 1$.

Για $\alpha=1$ είναι $f(x) = \sqrt{4x^2 - 2x - 2}$, οπότε πρέπει

$4x^2 - 2x - 2 \geq 0 \Leftrightarrow 2x^2 - x - 1 \geq 0 \stackrel{\text{ομοσ.}}{\Leftrightarrow} x \leq -\frac{1}{2}$ ή $x \geq 1$.

Άρα $A_f = \left(-\infty, -\frac{1}{2}\right] \cup [1, +\infty)$.

B3. Αρχικά πρέπει $x^2 - 4x + 3 \geq 0 \stackrel{\text{ομοσ.}}{\Leftrightarrow} x \leq 1$ ή ≥ 3 οπότε η f πεδίο

ορισμού το $A_f = (-\infty, 1] \cup [3, +\infty)$. **(1)**

Η C_f είναι πάνω απ' τον $x'x$ όταν

$f(x) > 0$ δηλ. $\sqrt{x^2 - 4x + 3} - x + 2 > 0 \Leftrightarrow \sqrt{x^2 - 4x + 3} > x - 2$. **(2)**

• Αν $x - 2 < 0 \Leftrightarrow x < 2 \stackrel{(1)}{\Rightarrow} x \in (-\infty, 1]$, η (2) ισχύει.

• Αν $x - 2 > 0 \Leftrightarrow x > 2 \stackrel{(1)}{\Leftrightarrow} x \in [3, +\infty)$, η (2) γίνεται:

$\left(\sqrt{x^2 - 4x + 3}\right)^2 > (x - 2)^2 \Leftrightarrow x^2 - 4x + 3 > x^2 - 4x + 4 \Leftrightarrow 3 > 4$

αδύνατο.

Τελικά η C_f βρίσκεται πάνω απ' τον $x'x$ αν $x \in (-\infty, 1]$.

B4. Η f έχει πεδίο ορισμού το $A_f = \mathbb{R}$.

• Για $x = 0 \Rightarrow y = f(0) = 1$ δηλ. η C_f τέμνει τον $x'x$ στο $K(0,1)$.

• Για $y = 0 \Rightarrow f(x) = 0 \Leftrightarrow x^4 + x^3 - 4x^2 + x + 1 = 0$ (1)

Πιθανές ακέραιες ρίζες της (1) είναι οι ± 1 . Το 1 είναι, οπότε με σχήμα Horner

1	1	-4	1	1	1
↓	1	2	-2	-1	
1	2	-2	-1	0	

η (1) γράφεται: $(x-1)(x^3 + 2x^2 - 2x - 1) = 0 \Leftrightarrow$

$(x-1)[(x^3 - 1) + (2x^2 - 2x)] = 0 \Leftrightarrow$

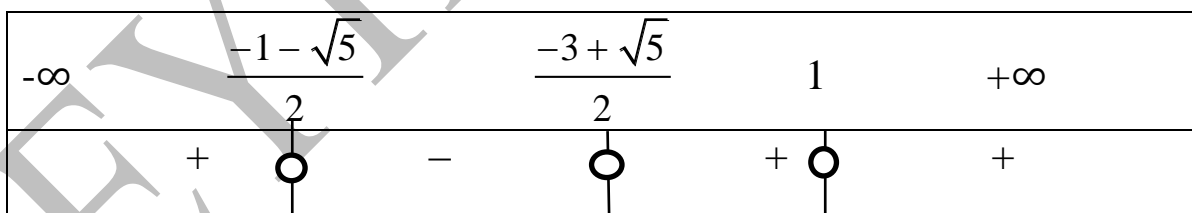
$(x-1)[(x-1)(x^2 + x + 1) + 2x(x-1)] = 0 \Leftrightarrow$

$(x-1)^2(x^2 + 3x + 1) = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ ή } x = \frac{-3 \pm \sqrt{5}}{2}$.

Η C_f λοιπόν τέμνει τον $x'x$ στα σημεία

$$\Lambda(1,0), M\left(\frac{-3-\sqrt{5}}{2}, 0\right) \text{ και } N\left(\frac{-3+\sqrt{5}}{2}, 0\right)$$

Βρίσκεται πάνω απ' τον $x'x$ όταν

$$\Delta\eta\lambda. x \in \left(-\infty, \frac{-1-\sqrt{5}}{2}\right) \cup \left(\frac{-3+\sqrt{5}}{2}, +\infty\right) - \{1\}.$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1.

Για να είναι η f συνάρτηση πρέπει αρχικά να είναι $\lambda^2 - 3\lambda + 2 \leq 2 - \lambda \Leftrightarrow$

$\lambda^2 - 2\lambda \leq 0 \xLeftrightarrow[\text{ετερ.}] 0 \leq \lambda \leq 2$ και επειδή λ ακέραιος είναι $\lambda=0, 1, 2$.

• Αν $\lambda=0$ είναι $f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x \leq 2 \text{ με } f(2)=7 \\ x^2 + 3, & x \geq 2 \text{ με } f(2)=7 \end{cases}$ άρα είναι συνάρτηση.

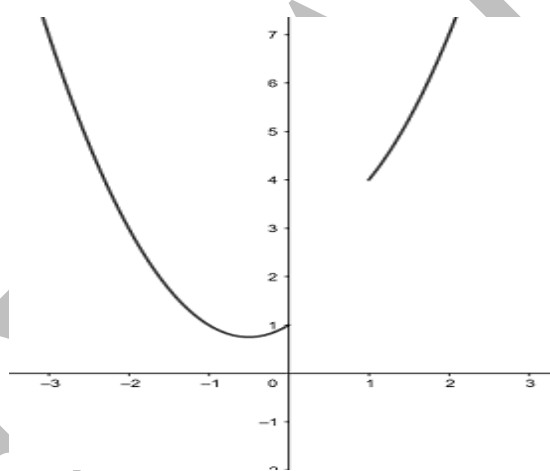
• Αν $\lambda=1$ είναι $f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x \leq 0 \\ x^2 + 3, & x \geq 1 \end{cases}$ και είναι συνάρτηση με πεδίο

ορισμού το $A_f = (-\infty, 0] \cup [1, +\infty)$.

• Αν $\lambda=2$ είναι $f(x) = \begin{cases} x^2 + x + 1, & x \leq 0 \text{ με } f(0)=1 \\ x^2 + 3, & x \geq 0 \text{ με } f(0)=3 \end{cases}$ άρα δεν είναι συνάρτηση

Η f λοιπόν είναι συνάρτηση για $\lambda=1$.

Γ2.

Γ3.

► Για την C_1 έχουμε:

- Αν $x=0 \Rightarrow y = \pm 4$ άρα δεν είναι συνάρτηση ως προς x.
- Αν $y=0 \Rightarrow x = \pm 4$ άρα δεν είναι συνάρτηση ως προς y.

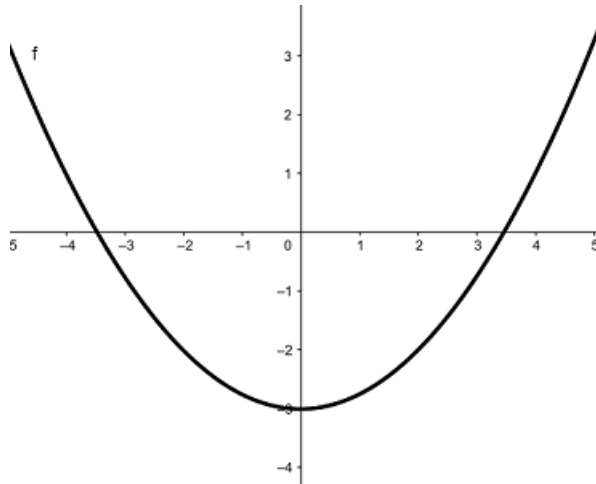
► Για την C_2 έχουμε:

- Αν $x=1 \Rightarrow y = \pm 4$ άρα δεν είναι συνάρτηση ως προς x.

- Είναι $y^2 = 4x + 12 \Leftrightarrow x = \frac{y^2 - 12}{4} \Leftrightarrow x = \frac{1}{4}y^2 - 3$ οπότε η C_2 είναι συνάρτηση ως προς y με τύπο $f(y) = \frac{1}{4}y^2 - 3$ ή λόγω "συνήθειας"

$$f(x) = \frac{1}{4}x^2 - 3.$$

Γ4.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Είναι:

- $f(5) = 5 - 2 = 3$ • $f(-3) = (-3)^2 = 9$ • $f(1) = 1^2 = 1 = 0$
- $f(\sigma\upsilon\nu\alpha) = \sigma\upsilon\nu^2\alpha - 1$ γιατί $\sigma\upsilon\nu\alpha \leq 1$
- Αν $2\alpha - 3 \leq 1 \Leftrightarrow \alpha \leq 2$ τότε $f(2\alpha - 3) = (2\alpha - 3)^2 - 1$

Αν $2\alpha - 3 > 1 \Leftrightarrow \alpha > 2$ τότε $f(2\alpha - 3) = 2\alpha - 3 - 2 = 2\alpha - 5$.

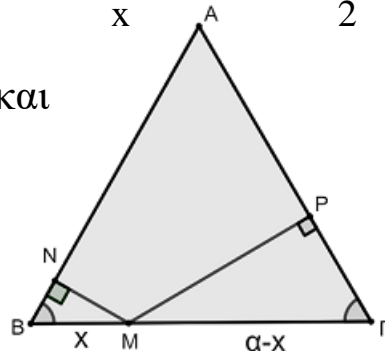
Δ2.

α) Αρχικά είναι:

$$\eta\mu 60^\circ = \frac{MN}{x} \stackrel{BMN}{\Rightarrow} MN = \frac{\sqrt{3}}{2}x, \quad \sigma\upsilon\nu 60^\circ = \frac{BN}{x} \stackrel{BMN}{\Rightarrow} BN = \frac{1}{2}x$$

$$\eta\mu 60^\circ = \frac{MP}{(\alpha - x)} \stackrel{GMN}{\Rightarrow} MP = \frac{\sqrt{3}}{2}(\alpha - x) \text{ και}$$

$$\sigma\upsilon\nu 60^\circ = \frac{GP}{(\alpha - x)} \stackrel{BMN}{\Rightarrow} GP = \frac{1}{2}(\alpha - x).$$

Το ζητούμενο εμβαδόν είναι: $E = (AB\Gamma) - (BMN) - (\Gamma MP) =$

$$\begin{aligned}
 &= \frac{\alpha^2 \sqrt{3}}{4} - \frac{1}{2} (MN) \cdot (BN) - \frac{1}{2} (MP) \cdot (\Gamma P) = \\
 &= \frac{\alpha^2 \sqrt{3}}{4} - \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} x \cdot \frac{1}{2} x - \frac{1}{2} \cdot \frac{\sqrt{3}}{2} (\alpha - x) \cdot \frac{1}{2} (\alpha - x) = \\
 &= \dots = -\frac{\sqrt{3}}{4} x^2 + \frac{\sqrt{3}}{4} \alpha \cdot x + \frac{\sqrt{3}}{8} \alpha^2.
 \end{aligned}$$

β) Το τριώνυμο του εμβαδού έχει συντελεστή του δευτεροβάθμιου όρου του αρνητικό άρα παρουσιάζει μέγιστο στο

$$x = -\frac{\frac{\alpha \sqrt{3}}{4}}{2 \left(-\frac{\sqrt{3}}{4} \right)} = \frac{\alpha}{2}.$$

γ) Το μέγιστο εμβαδόν είναι το $E \left(\frac{\alpha}{2} \right) = \dots = \frac{4\sqrt{3}}{3}$